

OBSAH

Predhovor.	.15
--------------------	-----

Prvá kapitola

PRÁVO A JEHO ÚLOHA V SPOLOČNOSTI

A. VYMEDZENIE POJMU PRÁVO.	.19
I. Pramene práva.	23
1. Obyčajové právo.	24
2. Písané právo.	25
3. Sudcovské právo.	25
4. Zmluvné právo.	27
B. VEĽKÉ PRÁVNE SYSTÉMY.	28
I. Právo kontinentálne.	29
II. Právo angloamerické.	29
III. Islamský právny systém.	31

Druhá kapitola

PRÁVNÝ SYSTÉM A PRÁVNA NORMA

A. PRAMENE SLOVENSKEHO PRÁVA.	33
I. Právne normy.	33
1. Štruktúra právnej normy.	37
2. Druhy právnych noriem.	39
3. Platnosť a pôsobnosť právnych noriem.	46
3.1 Platnosť právnej normy.	46
3.2 Pôsobnosť právnej normy.	46
a) Osobná pôsobnosť.	46
b) Miestna pôsobnosť.	47
c) Časová pôsobnosť.	48
3.3 Spätná účinnosť právnej normy.	49
B. NORMATÍVNE PRÁVNE AKTY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE.	50
I. Pojem a okruh zákonov.	50
II. Podzákonné normatívne právne akty.	51
III. Publikácia normatívnych právnych aktov.	52

IV. Právny systém.	53
1. Právo verejné a právo súkromné.	53
2. Hmotné právo a procesné právo.	55
V. Základná charakteristika právnych odvetví slovenského práva	56
1. Ústavné (štátne) právo.	56
2. Správne právo.	56
3. Finančné právo.	57
4. Obchodné právo.	58
5. Občianske právo hmotné.	58
6. Občianske právo procesné.	59
7. Pracovné právo.	59
8. Rodinné právo.	60
9. Trestné právo hmotné.	60
10. Trestné právo procesné.	61
11. Medzinárodné právo súkromné.	61

Tretia kapitola

PRÁVNE VZŤAHY, PREDPOKLAD ICH VZNIKU ZMENY A ZÁNIKU

A. POJEM PRÁVNY VZŤAH A JEHO PRVKY.	63
B. PRVKY PRÁVNEHO VZŤAHU A PREDPOKLADY JEHO VZNIKU, ZMENY ALEBO ZÁNIKU.	64
C. SUBJEKTY PRÁVNYCH VZŤAHOV.	65
I. Subjekty právnych vzťahov a právna subjektivita.	65
1. Štát ako subjekt právnych vzťahov.	66
2. Právnické osoby.	66
3. Fyzické osoby.	68
II. Objekt právneho vzťahu	69
III. Obsah právneho vzťahu	70
D. PRÁVNE SKUTOČNOSTI - PREDPOKLAD VZNIKU, ZMENY A ZÁNIKU PRÁVNYCH VZŤAHOV.	70
I. Právne skutočnosti.	70
II. Právne fikcie a domnienky.	71
III. Právne udalosti.	72
IV. Právne úkony.	74

1. Právne úkony jednostranné a dvojstranné	74
2. Právne úkony formálne a neformálne	74
3. Právne úkony odplatné alebo bezodplatné	75
4. Náležitosti právnych úkonov	75
5. Náležitosti subjektu právneho úkonu	75
6. Náležitosť prejavu vôle	75
7. Náležitosti formy prejavu vôle	76
8. Náležitosti objektu právneho úkonu	77
9. Obsah právneho úkonu	77
V. Neplatnosť právnych úkonov a ich následky	78
VI. Protiprávne konanie	78

Štvrtá kapitola

REALIZÁCIA PRÁVA

A. FORMY REALIZÁCIE PRÁVA	80
B. VÝKLAD PRÁVNÝCH NORIEM	81
I. Rozlíšenie výkladu podľa metód	83
1. Jazykový (gramatický) výklad	83
2. Logický výklad	84
3. Systematický výklad	84
II. Rozlíšenie výkladu podľa subjektu	85
1. Oficiálny výklad (Interný organizačný výklad).	85
2. Výklad najvyššieho súdu	86
3. Doktrinálny výklad	86
III. Výklad podľa vzťahu medzi zmyslom právnej normy a jej slovným vyjadrením	86
1. Doslovný výklad (deklaratívny).	86
2. Zúžujúci výklad (reštriktívny).	87
3. Rozširujúci (extenzívny) výklad	87
IV. Akty aplikácie práva	87
V. Proces aplikácie právnej normy	88
VI. Aplikácia práva podľa analógie	90

Piata kapitola

ÚSTAVNÉ PRÁVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

A. ÚSTAVNÁ CHARAKTERISTIKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY.	93
I. Základné práva a slobody občanov.	94
II. Hospodárstvo Slovenskej republiky.	99
III. Zákonodarná moc.	101
1. Poslanci.	101
IV. Výkonná moc.	105
1. Prezident republiky.	106
2. Vláda a ministerstvá.	109
V. Súdna moc.	111
1. Charakteristika súdnictva v Slovenskej republike.	111
2. Ústavný súd Slovenskej republiky.	112
3. Všeobecné súdy.	114
VI. Verejný ochranca práv.	116
VII. Územná samospráva.	117

Šiesta kapitola

ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI A TRESTNEJ OCHRANY EKONOMIKY

A. TRESTNÝ ZÁKON, JEHO ÚČEL A PÔSOBENIE.	122
B. ZÁKLADY TRESTNEJ ZODPOVEDNOSTI.	124
I. Formy trestnej činnosti.	126
1. Rozlišovanie trestných činov.	129
2. Trestná súčinnosť.	129
3. Okolnosti vylučujúce nebezpečnosť činu pre spoločnosť.	130
C. TRESTY A OCHRANNÉ OPATRENIA.	131
I. Druhy trestov.	133
II. Podmienečné prepustenie a podmienečné upustenie od výkonu zvýškov niektorých trestov.	136
III. Ochranné opatrenia.	137
IV. Zánik trestnosti.	139
D. TRESTNÁ OCHRANA EKONOMIKY.	140
I. Trestné činy proti majetku.	141

II. Trestné činy hospodárske.	.150
III. Trestné činy proti hospodárskej disciplíne.	.151
IV. Trestné činy proti mene a trestné činy daňové.	.154
V. Trestné činy proti priemyselným právam a proti autorskému právu	156
E. ZÁKLADY TRESTNÉHO KONANIA.	.157
I. Pojem a zásady trestného stíhania.	.157
II. Pôsobnosť Trestného poriadku.	.160
III. Priebeh trestného konania.	.161

Siedma kapitola

SÚDY A PROKURATÚRA, VÝKON SLOBODNÝCH POVOLANÍ V EKONOMICKEJ OBLASTI

A. SÚDY.	.168
I. Najvyšší súd.	.169
II. Špecializovaný trestný súd.	.170
III. Okresné a krajské sudy.	.171
IV. Ústavné a hlavné zásady činnosti súdov.	.172
B. PROKURATÚRA.	.175
I. Postavenie a úlohy prokuratúry.	.175
II. Pôsobnosť prokuratúry'.	.176
1. Dozor nad zachovaním zákonnosti v prípravnom trestnom konaní a pri trestnom stíhaní osôb.	.177
2. Dozor nad zachovávaním zákonnosti v miestach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie a ochranná výchova.	.178
3. Pôsobnosť prokuratúry v občianskom súdnom konaní.	.179
4. Dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy. . .	180
III. Organizácia prokuratúry.	.183
C. OBČIANSKE SÚDNE KONANIE.	.184
I. Podmienky konania.	.184
II. Účastníci konania.	.187
III. Priebeh konania.	.188
IV. Opravné prostriedky.	.193
V. Výkon rozhodnutia.	.194

D. POSTAVENIE A VÝKON NIKETORÝCH SLOBODNÝCH	
POVOLANÍ VO VZŤAHU K EKONOMICKÝM ČINNOSTIAM	195
I. Notári a notárska činnosť.	195
II. Advokácia a poskytovanie právnej pomoci advokátmi.	199
III. Audítori a audítorská činnosť.	203
IV. Daňoví poradcovia a daňovoporadenská činnosť.	206
V. Postavenie a činnosť patentových zástupcov.	207
VI. Súdni exekútori a exekučná činnosť.	210
1. Exekučná činnosť.	212

Osma kapitola

PRACOVNÝ POMER A DOHODY O PRÁČACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU

I. Prvky pracovného pomeru.	216
1. Subjekty pracovného pomeru.	217
a) Zamestnávateľ - právnická osoba	217
b) Zamestnávateľ - fyzická osoba	218
c) Zamestnanec.	219
2. Objekt pracovného pomeru.	220
3. Obsah pracovného pomeru.	220
II. Druhy pracovných pomerov.	221
1. Súbežne pracovné pomery.	221
2. Pracovný pomer na kratší pracovný čas.	222
3. Pracovný pomer na neurčitú dobu a pracovný pomer na určitú dobu.	223
4. Domácka práca a telepráca.	225
III. Vznik, zmena a skončenie pracovného pomeru.	225
1. Predzmluvné vzťahy.	225
2. Založenie pracovného pomeru.	226
3. Zmena pracovného pomeru.	230
a) Zmena subjektu.	230
b) Zmena obsahu.	231
c) Preradenie na inú prácu.	231
d) Pracovná cesta.	233
e) Dočasné pridelenie zamestnanca na výkon práce k inému zamestnávateľovi.	233
4. Skončenie pracovného pomeru.	235

a) Dohoda o skončení pracovného pomeru	235
b) Výpoveď.	235
c) Okamžité skončenie pracovného pomeru.	240
5. Hromadné prepúšťanie.	243
6. Odstupné.	244
7. Nároky z neplatného skončenia pracovného pomeru.	245
IV. Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru . . .	247
1. Dohoda o vykonaní práce.	249
2. Dohoda o brigádnickej práci študentov.	250
3. Dohoda o pracovnej činnosti.	251

Deviata kapitola

PRACOVNÝ ČAS A DOVOLENKA NA ZOTAVENIE

A. Dĺžka pracovného času.	253
I. Ustanovený týždenný pracovný čas.	255
II. Rozvrhnutie pracovného času.	255
1. Rovnomerné rozvrhnutie pracovného času.	255
2. Nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času.	256
III. Pružný pracovný čas.	257
IV. Pracovná pohotovosť.	258
V. Práca nadčas.	259
VI. Nočná práca.	260
B. DOVOLENKA.	265
I. Dovoľenka za kalendárny rok.	266
II. Dovoľenka za odpracované dni.	268
III. Dodatočná dovolenka.	269
IV. Krátenie dovolenky.	270
V. Čerpanie dovolenky.	271

Desiata kapitola

KOLEKTÍVNE PRACOVNÉ PRÁVO

A. ÚČASŤ ZAMESTNANCOV V KOLEKTÍVNYCH PRACOVNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH A JEJ FORMY.	274
I. Subjekty kolektívnych pracovnoprávných vzťahov.	277

B. KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE, KOLEKTÍVNE ZMLUVY.	281
I. Kolektívne zmluvy, obsah a druhy.	281
II. Kolektívne spory.	286
1. Konanie pred sprostredkovateľom.	287
2. Konanie pred rozhodcom.	287
3. Štrajk v spore o uzavretie kolektívnej zmluvy.	288
4. Výluka.	292

Jedenásta kapitola

ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU V PRACOVNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH A ADMINISTRATÍVNOPRÁVNA ZODPOVEDNOSŤ HOSPODÁRSKÝCH PRACOVNÍKOV

A. ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU V PRACOVNOPRÁVNÝCH VZŤAHOCH	294
I. Pojem a predpoklady pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu	294
II. Predchádzanie škodám.	297
III. Všeobecná zodpovednosť zamestnanca za škodu.	298
IV. Všeobecná zodpovednosť zamestnávateľa za škodu.	303
V. Rozsah náhrady škody pri pracovnom úraze a chorobe z povolania	306
VI. Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu na odložených veciach	309
VII. Zodpovednosť zamestnávateľa pri odvracaní škody.	309
B. ADMINISTRATÍVNOPRÁVNA ZODPOVEDNOSŤ.	310

Dvanásta kapitola

SPRÁVNE KONANIE

A. ÚČASTNÍCI SPRÁVNEHO KONANIA A JEHO PRIEBEH.	319
B. PRERUŠENIE A ZASTAVENIE KONANIA.	324
C. ZABEZPEČENIE PRIEBEHU A ÚČELU KONANIA.	325
D. ROZHODNUTIE.	326
E. PRESKÚMAVANIE ROZHODNUTÍ.	328
I. Preskúmanie rozhodnutí správnych orgánov súdom.	330
F. VÝKON ROZHODNUTÍ.	331

Trinásta kapitola
VYBRANÉ ČASTI Z OBČIANSKEHO PRÁVA

A. VLASTNÍCKE PRÁVO A JEHO OCHRANA.	333
I. Obmedzenie vlastnickeho práva.	336
II. Držba.	337
III. Spoluvlastníctvo.	338
1. Podielové spoluvlastníctvo.	338
2. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.	340
IV. Práva k cudzím veciam.	342
1. Záložné právo.	342
2. Vecné bremená.	345
3. Zádržné právo.	346
V. Zápisy práv k nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností.	347
B. NÁJOMNÁ ZMLUVA A POISTNÁ ZMLUVA.	349
I. Nájomná zmluva.	349
1. Práva a povinnosti zmluvných strán.	351
2. Zodpovednosť za porušenie zmluvy.	353
3. Zánik nájomnej zmluvy.	354
II. Poistná zmluva.	355
1. Pojem poistnej zmluvy.	355
2. Vznik poistnej udalosti.	358
3. Zmluva o poistení majetku.	359
4. Začiatok poistenia.	360
5. Určenie poistného obdobia a určenie výšky poistného.	360
6. Určenie poistnej udalosti.	361
7. Práva a povinnosti zmluvných strán.	361
8. Zodpovednosť za porušenie zmluvy pri poistení majetku.	363
9. Zánik zmluvy.	364
10. Zmluva o poistení osôb.	365
11. Povinnosti zmluvných strán.	367
12. Zánik zmluvy.	368
13. Zmluva o poistení zodpovednosti za škodu.	368
14. Práva a povinnosti zmluvných strán.	369
15. Zánik zmluvného poistenia.	371

Štrnásť kapitola

MEDZINÁRODNÉ PRÁVO VEREJNÉ A SÚKROMNÉ

A. ZÁKLADY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA VEREJNÉHO.	372
I. Pojem, špecifické znaky a systém medzinárodného práva verejného	372
1. Pojem medzinárodného práva verejného.	372
2. Špecifické znaky medzinárodného práva verejného.	372
3. Systém medzinárodného práva verejného.	373
II. Subjekty medzinárodného práva verejného.	374
1. Štát.	374
2. Medzinárodné organizácie.	377
3. Fyzické osoby.	380
III. Pramene medzinárodného práva verejného.	380
1. Medzinárodná obyčaj.	381
2. Medzinárodná zmluva.	381
IV. Medzinárodná zodpovednosť a donucovacie prostriedky.	384
1. Medzinárodnoprávna zodpovednosť.	384
2. Donucovacie prostriedky.	385
V. Vzťah medzinárodného práva k vnútroštátnemu právu.	385
B. ZÁKLADY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA SÚKROMNÉHO.	386
I. Pojem a predmet medzinárodného práva súkromného.	386
II. Normy medzinárodného práva súkromného.	387
III. Subjekty medzinárodného práva súkromného.	389
1. Druhy a spôsobilosť subjektov medzinárodného práva súkromného	389
2. Subjekty zahranično-ekonomických vzťahov.	390
IV. Pramene medzinárodného práva súkromného.	390
C. POJEM, PREDMET A PRAMENE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	
PROCESNÉHO.	391
I. Pojem a predmet medzinárodného práva procesného.	391
II. Pramene medzinárodného práva procesného.	392
III. Riešenie sporov vznikajúcich pri zahraničnoobchodnej činnosti . . .	393

Pätnásta kapitola

ZÁKLADY KOMUNITÁRNEHO PRÁVA - PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE

A. CHARAKTERISTIKA PRÁVA EURÓPSKEJ ÚNIE	395
I. Všeobecné princípy práva Európskej únie.	399
II. Primárne komunitárne právo.	404
III. Odvozené (sekundárne) komunitárne právo.	405
IV. Zmluvné akty komunitárneho práva.	408
V. Prenos práva Európskej únie do právneho poriadku členských štátov.	409
VI. Súdny dvor Európskej únie.	414
VII. Ochrana ľudských práv v Európskej únii.	416
VIII. Vzťah komunitárneho práva k medzinárodnému právu.	417
IX. Vzťah komunitárneho práva k vnútroštátnemu.	418
POUŽITÁ LITERATÚRA.	421